

JUDr. Petr Čech, Ph.D., LL.M.
Katedra obchodního práva PF UK

Posudek k diplomové práci Davida Bujgla na téma „Smlouva o převodu podílu ve společnosti s ručením omezeným“

Rozsah práce: 52 tiskových stran
Datum odevzdání práce: 4. června 2018

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomant zvolil tradiční téma. Na aktuálnosti mu nicméně dodává nová civilní úprava, průběžný vývoj judikatorní i projednávaná novelizace zákona o obchodních korporacích. Je proto užitečné se k němu vracet a dál je odborně rozpracovávat.

2. Náročnost tématu (teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování, použité metody)

Téma lze hodnotit jako středně náročné. Odborné literatury se k němu pojí dostatek, a to i vzhledem k novému civilnímu právu, a bohatá je rovněž aktuální judikatura. Jeho zpracování na druhé straně ztěžuje potřeba dobré orientace v širším kontextu obecného práva občanského, zvláště zvládnutí souvisejících institutů závazkového práva, ale i práv věcných.

3. Kritéria hodnocení práce

A. Splnění cíle práce

Diplomant si vytkl cíl upozornit na vybrané aspekty smlouvy o převodu podílu ve společnosti s ručením omezeným a nastínit možná řešení problémů, na něž praxe v této souvislosti naráží při interpretaci nové civilní úpravy. Dominantě se věnoval otázce formy a náležitostí smlouvy, respektive jednotlivých jejích složek (obligační, soluční, popř. příloh). Oceňuji, že rezignoval na povšechný rozbor a pozornost zaměřil na několik dílčích okruhů. Přesto se domnívám, že svůj cíl spíše nenaplnil. Vzдор provedené tematické redukci a selekci práce nakonec ulpívá na povrchu, pomíjí významné aspekty, které by v dané souvislosti neměly zůstat nepovšimnuty, nepostihuje poslední vývoj doktrinární, ale ani judikatorní, a nedotahuje nastíněné úvahy o nezbytné souvislosti. Ve výsledku tak i v okruzích, jimž se diplomant věnoval, jeho práce zůstává na půli cesty a bohužel ani nepodává věrný obraz o aktuálním stavu vědění.

B. Samostatnost při zpracování tématu

Autenticita předložené práce je evidentní. Nepochybuji o tom, že dílo je výsledkem diplomantovy samostatné práce.

C. Logická stavba práce

Struktura práce má rezervy co do přehlednosti, ucelenosti i důslednosti. Z názvu kapitol věnovaných samotné smlouvě není zcela zřejmé, co je jejich obsahem a čím se od sebe liší (nadpis „smlouva“ se vyskytuje v názvu kapitoly 2 i 3, v kapitole 3 nazvané „smlouva o převodu podílu a smluvní volnost“ diplomant pojednává mimo jiné o struktuře smlouvy, její formě a odstoupení od ní, což dle mého neodpovídá názvu), rozbor některých otázek se prolíná více kapitolami (například formy smlouvy či okruhu podkladů pro zápis nabyvatele do obchodního rejstříku – kapitola 3 i 4). K přehlednosti věcné naproti tomu přispívají dílčí závěry jednotlivých kapitol. Z formálního hlediska bych doporučil číslovat úvod i závěr práce jako samostatné kapitoly.

D. Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací

Okruh použitých pramenů zdaleka nezahrnuje všechny dostupné tuzemské zdroje, které se váží k otázkám, jimž diplomant v práci věnoval pozornost, což se bohužel promítlo i ve věcné úrovni práce (viz níže). V přehledu postrádám i jen několik svých příspěvků z poslední doby. Z formálního hlediska diplomant seznam netřídí dle typu pramenů (monografie, komentáře, články v odborných časopisech). Nulová je reflexe zahraniční literatury, což však (vzhledem k tématu práce) nepokládám za takový problém. Více mě mrzí nezohlednění poslední judikatury tuzemské. Obávám se, že diplomant v práci promítnul jen rozhodnutí, o nichž se dozvídal zprostředkovaně, z jiných pramenů. Vlastní rešerše – dle mého – neprováděl. Některá z posledních rozhodnutí Nejvyššího soudu přitom mohla významně posunout i diplomantův náhled na otázky, jež rozebíral. V práci například opakovaně rozlišuje smlouvu obligační a soluční. O posledně uvedené by však bylo vhodnější uvažovat spíše jako o věcněprávní (modální). Kdy dochází k soluci? Kdy se nabyvatel podílu stává společníkem, tj. chopí se držby podílu a vyloučí z tohoto postavení všechny ostatní, třeba i jeho pozdější nabyvatele, a to i *mala fidei* (§ 1100 odst. 1 ObčZ)? Kdy tak dochází k „dodání“ podílu ve smyslu obecného práva závazkového (judikatura sice problém analyzovala v kontextu mezinárodního práva procesního, jde ale o stejnou otázku)? Uzavřením (byť i diplomantem označené „soluční“) smlouvy? To právě ne. Proč ale potom o takové smlouvě uvažovat jako o soluční, když jejím uzavřením soluce – *stricto*, ale ani *largo sensu* - nenastává?

E. Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)

Hloubku diplomantovy analýzy nemám za dostatečnou. Byť i v úzkých okruzích, na něž zaměřil pozornost, diplomant pomíjí důležité aspekty, které bylo nezbytné postihnout, nevšímá si názorových rozporů ohledně závěrů, jež prezentuje jako nesporné, nepostihuje vývoj, jímž prošli autoři děl, která v práci cituje, a jenž od té doby i publikovali, významné závěry, jež předkládá, nedokládá poslední judikaturou, atd. Jak se například Nejvyšší soud postavil k možnosti zcela vyloučit převod podílu mezi společníky (na str. 1 práce)? Jak některé prameny řeší, zda lze mít podíl v poměrech nového civilního práva za věc (rovněž na str. 1)? K jakému řešení se přiklonil Nejvyšší soud? Jaký aktuálně převažuje pohled na otázku, kdy lze ještě mít podíl za základní a které odchylky již založí jeho zvláštní druh, či na přípustnost podílu bez hlasovacích práv? Připustil by diplomant podíl bez vypořádacího podílu či podílu na likvidačním zůstatku? Jak soudobá teorie nahlíží na otázku přechodu povinností vypořádat vyplacenou zálohu na podíl na zisku s podílem, resp. uhradit dobrovolně převzatý příplatek do vlastního kapitálu mimo kapitál základní? Jak judikatura posuzuje důsledky odstoupení od smlouvy o převodu podílu? Váže převodce změna zakladatelského právního jednání, kterou mezitím prosadil nabyvatel? Co když nabyvatel mezitím (efektivně) zvýšil základní kapitál a zvýšení se projevilo v (třeba i několikanásobném) zvětšení podílu, který byl předmětem převodu a tedy i odstoupení? Vrací se převodci takto zvětšený podíl? Jak soudobá teorie vymezuje „veřejný pořádek“ a jaký je smysl a účel požadavku na zpřísněnou formu smlouvy o převodu podílu? Atd. Ve výčtu by bohužel bylo možno pokračovat.

F. Úprava práce (text, grafy, tabulky)

Formální úroveň práce je standardní.

G. Jazyková a stylistická úroveň

Práce je na slušné slohové i jazykové úrovni. Chyby a překlepy jsem sice zaznamenal, nebyly však četné. Vytýkám nepřesnosti v odborném vyjadřování, psaní názvů předpisů s počátečním velkým písmenem či uvozování vět znakem „§“.

4. Případná další vyjádření k práci

V práci jsem narazil na některé dílčí nepřesnosti. Na str. 6 kupříkladu diplomant pojednává o vyžádaných, a přesto nezávazných pokynech valné hromady do obchodního vedení. Níže na téže straně uvádí, že pohledávka na výplatu podílu na zisku vzniká (jen) přijetím rozhodnutí valné hromady o rozdělení zisku. Na str. 8 diplomant nesprávně interpretuje závěry rozhodnutí Nejvyššího soudu ke sp. zn. 29 Cdo 2005/2012. Důvod pro nepřiznání naléhavého právního zájmu k určení neplatnosti smlouvy o převodu podílu byl v posuzovaném případě jiný, než diplomant tvrdí. Uvítám, jestliže diplomant svá tvrzení upřesní, resp. uvede na pravou míru během ústní obhajoby.

5. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Očekávám, že diplomant zodpoví otázky, jež průběžně kladu shora.

6. Doporučení / nedoporučení práce k obhajobě a navržený klasifikační stupeň

Vzhledem k vytýkaným nedostatkům práci celkově hodnotím s rozpaky. Výslednou klasifikaci ponechávám závislou na průběhu ústní obhajoby. Předběžně se však kloním k závěru, že by měla být klasifikována nejvýše jako dobrá.

V Praze dne 16. září 2018

JUDr. Petr Čech, Ph.D., LL.M.